

Dette har det altid været mig umuligt at finde nogen virkelig Grund til. Den høitæredede Finansminister anførte, at Enker efter Forsørgere, som maatte i lang Tid havde oppebaaret Understøttelse af Statskassen, ikke havde det samme Krav paa Understøttelse som den, der pludselig er bleven Enke. Men der er et andet Moment, der mindst i ligesaa høi Grad kommer til, nemlig det, at Invaliden har været henvist til at leve af en tarvelig Understøttelse af Statskassen, at hans Arbeidskraft mere og mere er bleven svækket — det forudsætter Invalideloven jo — at Konen Dag for Dag bliver ældre og maatte miste sin Mand i sin høie Alderdom, hvor hun saa muligvis er ude af Stand til at erhverve Noget selv. Dette Moment kommer altsaa til, at hun i sin høie Alder trænger mere, end hvis hun allerede som ung var bleven Enke — jeg forudsætter stadig, at jeg har med Arbejderklassen at gjøre; Flertallet af dem, der faae Invalidunderstøttelse, hører jo til denne Klasse. Det andet Punkt, som den høitæredede Finansminister kom ind paa, og som har en mere brændende Karakter, er Spørgsmaalet om, hvorvidt de Invalider, som indtræde i Statens Tjeneste i andre Sag, skulle beholde Invalidunderstøttelse eller ikke. Jeg er ikke saa doktrinar, at jeg vil hage mig fast i det Udtryk, at den Invalidunderstøttelse, der ydes, er Erstatning for Tab af Førlighed og Lemmer. Her, hvor vi have almindelig Børnepligt, er det jo slet ikke Meningen, at der eksisterer noget Kontraktforhold mellem Staten og de Tilstadedkomne. Det er derimod Tilfældet i England; de Herrer vide jo selv, at hvor der er hvervede Tropper, bliver Betalingen ligefrem erlagt for Invaliditeten efter en bestemt Norm: et Ben saa Meget, et Die saa Meget osv. Dette gjælder naturligvis ikke her. Naar jeg har brugt Udtrykket Erstatning, er det Meningen, at jeg vil paapege, at her er et paavisseligt Forhold mellem det lidte Tab af Førlighed og den Livrente, der gives, ikke fordi jeg, som det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) forment, vil paastaa, at der er et Kontraktforhold mellem Staten og Soldaten, nei, jeg vil kun paapege, at der gives denne Mand et ikke kontraktmæssigt forudbestemt Weberlag, fordi han har været saa uheldig under sin Krigstjeneste at miste sin Førlighed. Det kan gjerne være, at det ikke er det Hensyn, som tidligere har været gjort gjældende i Lovgivningen, det skal jeg ikke bestride, men hvis det i og for sig er rigtigt, maa det netop optages i denne Lovgivning, som vi nu ere ifærd med at skabe. Denne Lov vil jeg for mit Vedkommende nærmest opfatte som en Leilighedslov, men jeg kan

ikke se bort fra det Unskelige i, at vi senere kunne faae en Modifikation af Invalidbestemmelserne, og jeg vilde da foreslaa at gaa en anden Vej, end man gik i 1876, hvor man sammenblandede Krigsinvalider med de fremtidige Fredsinvalider og derved kom til Bestemmelser, som ere saare vanskelige at anvende i det enkelte Tilfælde. Jeg tror, at man skal betragte, hvad der ligger før og sammen med 1864, som en afluttet Sag for sig og derhos give særlige Bestemmelser om de fremtidige Fredsinvalider, der støtte sig til Loven af 1876. De ældre Krigsinvalider dø jo ud efterhaanden. Lad dem faae en rundelig Forsørgelse, og lad os derhos vedtage særlige Bestemmelser angaaende de fremtidige Invalider, der forhaabentlig i en Række af Aar kun vilde være Fredsinvalider. Disse ere kun faatallige. Man ser jo af de foreliggende Oplysninger, at Gjennemsnittet af Fredsinvaliderne ikke er større end 16 om Aaret — 128 i 8 Aar. Det er dette, jeg vil henstille, idet jeg tillige vil anbefale, at dette Lovforslag gaar saavidt muligt uden væsentlige Ændringer igjennem dette Thing, for at det kan blive ophøiet til Lov i denne Samling.

Dahl: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden (Krabbe): Ja, hvis der ingen Indsigelse sker derimod. (Ophold.) Det ærede Medlem har Ordet.

Dahl: Det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) henvendte nogle Spørgsmaal til mig, og skjønt jeg mener, at Enhver maa selv være Herre over, i hvilket Omfang han vil svare, anser jeg det dog for rigtigt ialtfald delvis at besvare dem. Det Spørgsmaal, der er henvendt til mig, var navnlig det: hvad jeg takkede for. Jeg udtalte i mit første Foredrag, hvad jeg takkede for, men hvis det ærede Medlem vil forstaa denne Tale som en saadan, at jeg skulde takke for Agitationen i alle de mulige Ytringer, hvorunder den er kommen frem, saa var det for stor en Forudsætning. Vi vide jo Alle, og det ærede Medlem veed det selv meget godt fra den Agitation, han har udfoldet, at der ved mange Leiligheder kan løbe ind i Agitationen Ting, som man ikke kan billige, men man fordømmer dog ikke derfor hele den Sag, for hvilken der agiteres. Jeg indskrænker altsaa mit Svar dertil, at det er Sagen i sin Helhed, Invalidesagen og Agitationen for den, forsaavidt Agitationen er gaaet ud paa at hjælpe Itrax, og Forsvarsjagen og Agitationen for den, forsaavidt den